

Datum
2017-10-30

Ert Dnr
Miljö- och
energidepartementets ärende nr
M2017/01392/Ke

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
jerker.forssell@regeringskansliet.se

Remissvar angående Triklosan och andra konserveringsmedel i kosmetiska produkter. Kemikalieinspektionens rapport från ett regeringsuppdrag.

M2017/01392/Ke

Svenskt Vatten arbetar för friskt dricksvatten, rena sjöar och hav samt människors tillgång till långsiktigt hållbara vattentjänster. Våra medlemmar, de kommunala VA-organisationerna, är landets viktigaste livsmedelsproducenter och miljövårdsföretag och tillhandahåller dricksvatten och avloppsvattenrening till 8,5 miljoner kunder. Vi arbetar aktivt för att stödja våra medlemmars utveckling och för att få gehör på nationella och internationella arenor.

Svenskt Vattens synpunkter

Svenskt Vattens tillstyrker Kemikalieinspektionens förslag till åtgärder gällande begränsningar genom befintliga regelverk på EU-nivå:

- Kemikalieinspektionen ska verka för att ämnen med problematiska miljö- eller hälsoegenskaper åtgärdas genom Reach-förordningen där det pågår utvärderingar av vissa ämnen som misstänks ha allvarliga miljö- eller hälsoegenskaper.
- Kemikalieinspektionen ska tillsammans med andra myndigheter verka för att kosmetikaförordningens bilaga om konserveringsmedel på nytt granskas och vid behov revideras så att alla ämnen är tillräckligt utvärderade och säkra att använda.

Svenskt Vattens tillstyrker Kemikalieinspektionens förslag till åtgärder gällande nationella åtgärder för att säkerställa att användningen av vissa ämnen inte ökar:

- Kemikalieinspektionen ska tillsammans med andra myndigheter komplettera lagstiftningsarbetet med utveckling av kemikaliekrav vid offentlig upphandling.
- Fortsatt nationell miljöövervakning av svårnedbrytbara ämnen för att få bättre underlag för att bedöma ämnenas miljörisker.

Svenskt Vatten delar Kemikalieinspektionens bedömning att:

- Konserveringsmedel inte ska användas vid högre halter i en kosmetisk produkt än den lägsta halt som krävs för att konservera produkten. Det skulle medföra att eventuell användning av onödigt höga halter konserveringsmedel skulle minska, liksom risken för negativa effekter för hälsa och miljö.
- Kvicksilver- och silverföreningar bör inte förekomma alls i kosmetiska produkter.

Svenskt Vattens tillstyrker vidare Kemikalieinspektionens förslag att

Kemikalieinspektionen ska stödja aktörer att frivilligt fasa ut de konserveringsmedel som är mest angelägna ur miljö- och/eller hälsosynpunkt. Här vill Svenskt Vatten lyfta fram den stora kraften i det frivilligarbete som kan åstadkommas genom koordinerat informations- och nätverksarbete beskrivet i Svenskt Vattens rapporter Toxfree Taxfree och Jakt Pågår. Efter att Toxfree Taxfree lanserades 2013 har exempelvis den stora försäljningen av deodoranter med triclosan i svenska taxfree-butiker i princip ha upphört.

Johan Persson,
Ordförande

Anna Linusson,
VD

Bilaga 1

Bakgrund

Kemikalieinspektionen har undersökt triklosan och 18 andra konserveringsmedel som finns i tvål, schampo och andra kosmetiska produkter för att se om det finns behov av nationella åtgärder eller begränsningar av ämnena. I enlighet med handlingsplanen för en giftfri vardag ska Kemikalieinspektionen åtgärda skadliga ämnen som barn och unga kommer i kontakt med i sin vardag och som riskerar att komma ut i miljön.

Konserveringsmedel är tillsammans med parfymämnen den största orsaken till kontaktallergi orsakad av kosmetiska produkter. Kemikalieinspektionen har bedömt att sammanlagt sju av konserveringsmedlen har hög potential att kunna orsaka allergi.

Kemikalieinspektionen har identifierat ett antal konserveringsmedel som har problematiska miljö- och/eller hälsoegenskaper, de flesta har dock låg användning i kosmetiska produkter.

Kemikalieinspektionen föreslår följande åtgärder;

- Begränsningar genom befintliga regelverk på EU-nivå
 - Kemikalieinspektionen ska verka för att ämnen med problematiska miljö- eller hälsoegenskaper åtgärdas genom Reach-förordningen där det pågår utvärderingar av vissa ämnen som misstänks ha allvarliga miljö- eller hälsoegenskaper.
 - Kemikalieinspektionen ska tillsammans med andra myndigheter verka för att kosmetikaförordningens bilaga om konserveringsmedel på nytt granskas och vid behov revideras så att alla ämnen är tillräckligt utvärderade och säkra att använda.
- Nationella åtgärder för att säkerställa att användningen av vissa ämnen inte ökar
 - Kemikalieinspektionen ska tillsammans med andra myndigheter komplettera lagstiftningsarbetet med utveckling av kemikaliekrav vid offentlig upphandling.
 - Kemikalieinspektionen ska stödja aktörer att frivilligt fasa ut de konserveringsmedel som är mest angelägna ur miljö- och/eller hälsosynpunkt.
 - Fortsatt nationell miljöövervakning av svårnedbrytbara ämnen för att få bättre underlag för att bedöma ämnenas miljörisker.

Kemikalieinspektionen bedömer att det inte är lämpligt att införa nationella regler för att begränsa enskilda konserveringsmedel. Kemikalieinspektionen bedömer att en sådan åtgärd inte är proportionerlig. Det pågår EU-processer för de ämnen som Kemikalieinspektionen bedömer kan medföra de största riskerna. Dessutom är förekomsten av ämnena låg i kosmetiska produkter och andra källor till exponering är sannolikt större. Därför är det mer lämpligt att agera genom Reach-förordningen som reglerar ämnen snarare än en viss produktgrupp.

Undersökningen visar att vissa klorerade konserveringsmedel är svårnedbrytbara, bioackumulerade och har hög giftighet för vattenlevande organismer. Ämnena kan bli problematiska om de passerar avloppsreningsverken och kommer ut i miljön. Det finns också klorerade konserveringsmedel som misstänks vara skadliga för fortplantningen eller hormonstörande. Kemikalieinspektionen ska verka för att ämnen med problematiska miljö- eller hälsoegenskaper åtgärdas genom Reach-förordningen, där det pågår utvärderingar av vissa ämnen som misstänks ha sådana egenskaper. Det gäller triklosan, triklokarban och climbazol.

Konserveringsmedlens hälsoeffekter är utvärderade på EU-nivå och ämnena är tillåtna att använda i kosmetiska produkter. För flera av ämnena var det länge sedan utvärderingarna gjordes och nya vetenskapliga data har tillkommit. Det behövs därför en översyn av kosmetikaförordningen. Kemikalieinspektionen har prioriterat följande ämnen för en sådan översyn: klorbutanol, klorokresol, kloroxilenol, bromoklorofen, klorofen, klorhexidin och 2,4-diklorbensyl alkohol.

Konserveringsmedlen triklosan, klorhexidin samt kvicksilver- och silverföreningar har uppmärksammats i samband med utveckling av antibiotikaresistens och därför bör användning som konserveringsmedel i onödigt höga halter undvikas. Kviksilver- och silverföreningar bör inte förekomma alls i kosmetiska produkter.

Kemikalieinspektionen vill också säkerställa att användningen i Sverige inte ökar av de ämnen som kan ha negativa hälso- eller miljöegenskaper. Därför föreslår Kemikalieinspektionen upphandlings-kriterier, dialog med företagen och fortsatt miljöövervakning.